شماره: ۲۲۲۳۵۰ / ۳۵/۲۶/پ/گ
تاریخ: ۹۹/۸/۶
پیوست: دارد

صورتجلسه شورای پژوهشی مرکز تحقیقات دندانپزشکی

شصت و یکمین جلسه شورای پژوهشی مرکز تحقیقات دندانپزشکی مورخ ۹۹/۰۷/۲ (بصورت مجازی) تشکیل و موضوعات مطروحه به شرح ذیل می باشد:

۱. **طرح تحقیقاتی پایان‌نامه‌ای آقای دکتر عبدالحلیم رجبی و آقای دکتر امیررضا احمدی نیا با عنوان "بررسی ارتباط بین دیابت نوع ۲ و از دست دادن دندان: یک مطالعه ی مرورنظام‌مند و متاآنالیز" در جلسه شورای پژوهشی مرکز تحقیقات دندانپزشکی مطرح و به شرط تایید اصلاحات زیر نظر آقای دکتر ناصر بهنام پور مورد تأیید قرار گرفت. اصلاحات مطروحه به شرح ذیل می باشد:**

a. در مطالعات فراتحلیل اغلب لزومی به ذکر مکان و زمان نیست، اما جامعه مورد مطالعه یا به عبارت بهتر، موضوع مورد بررسی بایستی شفاف شود. در عنوان "بررسی ارتباط بین دیابت نوع ۲ و از دست دادن دندان" از دست دادن دندان شفاف نیست. مشخص است که دیابت می تواند بر از دست دادن دندان اثر گذار باشد، و عکس آن صادق نیست، لذا شاید عنوان زیر مناسب تر باشد:
"تاثیر ابتلا به دیابت نوع ۲ بر از دست دادن دندان: یک مطالعه ی مرور نظام‌مند و فراتحلیل"

b. این گونه نوشتن منطبق بر عنوان فارسی است:
Association of type 2 diabetes and tooth loss: A systematic review and meta analyse

c. در کلید واژه ها، مهمترین واژه meta analyse است که نیامده است.

d. در قسمت چکیده، بنابراین این مطالعه با هدف برآورد یک شاخص ارتباط واحد برای ارتباط بین دیابت و ازدست دادن دندان طراحی شد. عبارت "برآورد یک شاخص ارتباط واحد" مفهوم نیست. در چکیده ذکر شده است که سطح آزمون کاکرین به منظور بررسی همگونی مطالعات ۰,۱ در نظر گرفته می شود. دلیل انتخاب سطح ۰,۱ چیست؟

e. در قسمت بیان مسئله، خط آخر گفته شده که دیابت ریسک فاکتور از دست دادن دندان است، اگر این چنین است علت انجام این مطالعه چیست؟

f. در قسمت بررسی متون، بهتر است به مطالعات مروری که تا بحال در این زمینه انجام شده اشاره شود.

g. بر اساس این عبارت: "در این مرحله به منظور بررسی توزیع دیابت در بین افرادی که دندان از دست داده اند ، با استفاده از مرور نظام مند مطالعات انجام شده و ارتباط بین دیابت و از دست دندان بدست خواهد آمد." به نظر می‌رسد قرار است ابتدا مقالات با موضوع از دست دادن دندان بررسی می‌شوند، که جامع تر و کلی تر هستند، و در میان این مقالات، آنهایی که وضعیت دیابت افراد را مشخص کرده و گزارش کرده اند می توانند به محقق در رسیدن به هدف مطالعه کمک کنند.
اگر این برداشت یا شاید پیشنهاد من درست باشد، آنگاه محقق محترم شاید عنوان بندی بهتر و مناسب‌تری را برگزینند.

h. قسمت روش اجرا خوب توضیح داده نشده منظور از شایستگی مطالعات چیست ؟ این مهمترین نکته در این مطالعه است ولی بخوبی توضیح داده نشده است.

i. در قسمت اهداف، اولاً چگونگی این سوال برای مطالعات مرور نظام مند و فراتحلیل طراحی نشده است. ثانیاً پیشنهاد من این است که محقق محترم گام های رسیدن به کامل شدن مرور نظام مند و بویژه فراتحلیل را به عنوان اهداف خود ذکر کند. میانگین مدت بیماری دیابت در هدف آخر ذکر شود.

j. چرا سن و وضعیت اقتصادی-اجتماعی در اهداف تفکیکی، آورده نشده است؟

k. در جدول متغیرها، سن در اهداف نیست ولی در متغیرها آورده شده است پیشنهاد می شود وضعیت اقتصادی-اجتماعی اضافه شود. به نظر می رسد آنچه ذکر شده است، شرط انتخاب مقالات است. در اینجا بایستی به متغیرهایی که در هر مقاله اندازه گیری شده و از آن برای رسیدن به اهداف مطالعه بویژه فراتحلیل استفاده خواهد شد اشاره شود. مثلا حجم نمونه در مقالات و ...این بخش بایستی بازنگری کامل شود. طول مدت بیمار دیابت در جدول متغیر ها به میانگین مدت بیماری دیابت در هر مطالعه تغییر یابد. روش نمونه گیری، حجم نمونه، دوره جمع‌آوری نمونه‌ها، گروه بندی های سنی، نسبت جنسیت، نوع مطالعه، روش و ابزار از دست دادن دندان، روش تشخیص دیابت، تعداد روزهای جمع‌آوری اطلاعات از فرد، و همچنین شاخص ارتباط بین دست دندان و دیابت (OR, RR, RD) و خطای استاندارد به جدول اضافه گردد.

l. در مورد جامعه مورد مطالعه، حجم نمونه و روش نمونه گیری، جامعه مورد مطالعه در اینجا با تعریف مصطلح آن تفاوت دارد، منظور مقالات هستند که بایستی در مورد زمان و زبان و شرایط آنها توضیح داده شود که تا حد زیادی انجام شده است.

m. در مورد ابزار و روش جمع آوری داده ها، استراتژی جستجو برای هر یک از منابع اطلاعاتی به صورت کامل ذکر گردد. ابزار تعیین کیفیت مقالات و نحوه امتیاز دهی ذکر شود. نحوه برخورد با ناهمگونی و سوگیری انتشار ذکر نشده است.

n. در مورد روش تجزیه و تحلیل داده‌ها، در مورد مدل های ثابت و تصادفی و بعضی از روش های آماری مورد استفاده، نمی توانسته اند و یا نخواسته اند به طور نت مشخص کنند.

o. بهتر است در مورد محدودیت‌ها در جستجوی مقالات وروش برطرف کردن آن توضیح دهید. فقط مقالات فارسی و انگلیسی را استفاده می کنند، مقالات زبان های دیگر را از دست می دهند که شاید چاره ای هم نباشد. به نظر می رسد بایستی به تمام متن مقالات دسترسی داشته باشند که چون هزینه دارد، بایستی تکلیف آنها را مشخص کنند.

p. با توجه به اینکه ارتباط بیماری پریودنتال واز دست دادن دندان ها با دیابت کاملا مشخص و اثبات شده است پیشنهاد می شود موضوعات جذابتری مدنظر قرار گیرد.

q. قبل از شروع مطالعه حتما باید ابزار تعیین کیفیت مقالات و نحوه امتیاز دهی ذکر شود.

۲. طرح تحقیقاتی پایان‌نامه‌ای خانم دکتر فاطمه یازرلو و آقای علی محمودجانلو با عنوان "بررسی اثر آنتی اکسیدان اسید اسکوربیک بر استحکام باند ماکروتنسایل مینا-کامپوزیت بعد از بلیچینگ خانگی" در جلسه شورای پژوهشی مرکز تحقیقات دندانپزشکی مطرح و به شرط تایید اصلاحات زیر نظر خانم دکتر لیلا شادان مورد تأیید قرار گرفت. اصلاحات مطروحه به شرح ذیل می باشد:

a) در عنوان مطالعه، با اینکه مطالعه ازمایشگاهی است اما ذکر جامعه مورد مطالعه و محیط صورت نگرفته است. عنوان الویت مرتبط با طرح کااملا اشتباه است; سرطانهای گوارشی؟ در عنوان به ترکیب ژل بلیچ اشاره شود.

b) عنوان انگلیسی‌باید اصلاح شود به صورت:

Evaluation of ascorbic acid antioxidant effect of...

c) اسید اسکوربیک به کلید واژه ها اضافه شود. در کلیدواژه ها به واژه ماکروتنسایل یا ریزکشش اشاره شود.

d) روشهای آنالیز دیتا به چکیده اضافه شود. در روش اجرا اشاره شود که ۲۱ دندان به صورتی تقسیم خواهند شد" به صورت تصادفی به ۳ گروه که در هر گروه ۱۴ بلوک مینایی داریم، تقسیم می‌شوند".

e) تعداد مطالعات کافی است اما از نظر چیدمان بر اساس سال مطالعه بهم ریخته است و باید از جدید به قدیم مرتب شوند چه نوآوری در این طرح انجام شده است؟

f) نوع طرح ازمایشگاهی است نه کاربردی. نوع مطالعه علوم پایه محسوب می گردد.

g) هدف اختصاصی ۱ جایگزین هدف اصلی شود و تنها دو هدف ۲ و ۳ به عنوان اهداف اختصاصی در نظر گرفته شود. بهتر است هدف بدین گونه نگارش شود" مقایسه استحکام باند ماکروتنسایل مینا-کامپوزیت بعد از بلیچینگ در خانه در سه گروه با هم".

h) با توجه به گروه های در نظر گرفته نمی توان به این فرضیه " بلیچینگ در خانه بر استجکام باند ماکروتنسایل مینا-کامپوزیت اثر منفی دارد" دست یافت زیرا در همه گروه ها بلیچینگ صورت می گیرد و برای رسیدن به این هدف باید گروهی باشد که در آن بلیچینگ انجام ندهید. همچنین برای فرضیه های ۳ و ۴ نیز این محدودیت وجود دارد. با توجه به عنوان و اهداف نگارش شده هدف ارزیابی اثر آسکوربیک اسید بر استحکام باند دندانهایی است که بلیچینگ در خانه انجام داده اند.

i) در مورد جامعه مورد مطالعه، حجم نمونه و روش نمونه گیری، اندازه اثر گروه در نظر گرفته شود. با احتساب اندازه اثر گروه در هرگروه ۱۴ نمونه نیاز می باشد و با توجه به اینکه در این مطالعه ۳ گروه مد نظر محقق می باشد ۴۲ نمونه باید داشته باشیم. پس محقق باید در قسمت تعیین حجم نمونه اشاره کنند که ۲۱ دندان جمع آوری شده به دو قسمت تقسیم خواهند شد به گونه ای که در هر گروه ۱۴ نمونه (بلوک مینایی)خواهیم داشت. ایا به دست آوردن نمونه های

سه میلی متری از پرمولرها امکان پذیر است؟ ضخامت مینا در کدام قسمت از سطوح سه میلی متر است که از هر دندان دو بلوک تهیه میشود؟

j) در مورد روش تجزیه و تحلیل داده ها، در مطالعه ۳ گروه محقق مطرح کرده اند.۱.گروهی که بلافاصله بعد از بلیچینگ ترمیم می‌شود ۲.گروهی که بعد از بلیچینگ ابتدا ۶۰ دقیقه با اسید آسکوربیک درمان شده سپس ترمیم می‌شود ۳.گروهی که بعد از بلیچینگ۱۰ روز در بزاق مصنوعی نگه داری شده سپس ترمیم می‌شود. با توجه به ماهیت کمی متغیر پاسخ در صورت برقرای پیش فرض نرمالیتی و همگنی واریانسها از آنالیز واریانس و در غیر اینصورت از کروسکال والیس استفاده می شودو برای مقایسه دو به دو گروه ها از آزمون های تعقیبی استفاده شود.

k) محدودیت های احتمالی مطالعه بیان شود.

l) هزینه تستهای استحکام باند بیشتر است، اصلاح شود.

۳. درخواست خانم دکتر منور نصیرزاده مبنی بر تغییر ژل استفاده شده در طرح تحقیقاتی پایان نامه ای دانشجو خانم ندا دائی با عنوان "بررسی اثر بیلیچینگ با ژل کاربامایدپروکساید ۲۰٪ بر استحکام باند کششی(microtensile) ادهزیو single bond universal (مطالعه آزمایشگاهی)" تایید شد.

اعضای محترم شورای پژوهشی مرکز تحقیقات دندانپزشکی به شرح ذیل می‌باشند:

۱.	خانم دکتر نازنین مرتضوی	سرپرست مرکز
۲.	آقای دکتر عزت الله کاظمی نژاد	معاون مرکز و عضو شورا
۳.	خانم دکتر سودابه باقری مقدم	عضو شورا
۴.	خانم دکتر مایسا ملاحی	عضو شورا
۵.	خانم دکتر هاله ذکایی	عضو شورا
۶.	آقای دکتر ناصر بهنام پور	عضو شورا
۷.	خانم دکتر نسیم سیفی	عضو شورا
۸.	خانم دکتر منور نصیرزاده تبریزی	عضو شورا
۹.	خانم دکتر لیلا شادان	عضو شورا
۱۰.	آقای سجاد یزدان ستاد	کارشناس پژوهشی معاونت
۱۱.	خانم سحر شعبانی	کارشناس مرکز